

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ LIW
Z SIEDZIBĄ W WĘGROWIE

tel. 25 792 28 05
fax. 25 792 28 21
e-mail: gops@liw.pl

***SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
LIW Z/S W WĘGROWIE
ZA 2017 ROK***

Węgrów 2018 r.

1. Organizacja działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

1.1. Podstawy prawne działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Liw z/s w Węgrowie jest jednostką organizacyjną Gminy Liw powołaną do realizacji w jej imieniu zadań z zakresu pomocy społecznej.

Ośrodek realizuje zadania w szczególności na podstawie następujących przepisów prawa:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.);
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.);
- uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 -2020;
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450);
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1828);
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2016 r. poz. 487 ze zm.);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r., poz. 783 ze zm.);
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065 ze zm.);
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1952 ze zm.);
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018 r. poz. 554);
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zm.);
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 ze zm.);
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882 ze zm.);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938 ze zm.);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390.);
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r. poz. 697 ze zm.);
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2015 r. poz. 1832 ze zm.);
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm.)
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860).

1.2. Struktura organizacyjna i kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Liw z/s w Węgrowie.

Kierownik – 1 stanowisko,

Pracownicy socjalni – 3 stanowiska

Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – 2 stanowiska

Świadczenie wychowawcze - 1 stanowisko,

Asystent rodziny - 1 stanowisko.

1.2.1. Kwalifikacje zawodowe i wykształcenie pracowników Ośrodka

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 może to być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie. Należy podkreślić, iż przy zatrudnianiu pracowników przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Liw z/s w Węgrowie wszystkie wymogi ustawowe w zakresie kwalifikacji zawodowych są ściśle przestrzegane. Jest to konieczne ze względu na rosnące oczekiwania zarówno w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno-finansowej Ośrodka, głównie wskutek zwiększania liczby oraz dokonywania zmian w ramach realizowanych zadań. Dlatego istotne jest stałe doskonalenie zawodowe, poszerzanie posiadanej wiedzy i zdobywanie nowych umiejętności. W poniższej tabeli przedstawiono podział kadry Ośrodka ze względu na rodzaj posiadanego wykształcenia.

Tabela nr 1: Poziom wykształcenia pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Liw z/s w Węgrowie

Lp.	Poziom wykształcenie	Liczba osób
1.	Wyższe z tego:	8
	magisterskie	7
2.	Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	3
3.	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik	1

Pracownicy Ośrodka w 2017 roku uczestniczyli w różnego rodzaju kursach, szkoleniach, konferencjach oraz seminariach. Przeprowadzone szkolenia obejmowały swoim zakresem między innymi następujące tematy:

- aspekty prawne, nowelizacje i aktualne problemy w zakresie pomocy społecznej;
- zadania gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie;
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- działanie i współpraca członków w zespołach interdyscyplinarnych;
- system wsparcia dziecka i rodziny, rozwój usług dla osób niesamodzielných;
- zadania asystenta rodziny;
- aspekty prawne, nowelizacje i aktualne problemy w zakresie programu „Rodzina 500+”;
- aspekty prawne, nowelizacje i aktualne problemy w zakresie zmiany w świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnych.

Zgodnie z art.110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”. W naszym Ośrodku nie spełniony jest ten wymóg ustawowy. **Zatrudnionych jest 3 pracowników socjalnych na 7527 mieszkańców gminy.** Na 1 pracownika przypada 92 rodziny. Konieczne jest zatrudnienie jeszcze jednego pracownika socjalnego.

2. Klienci Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Liw z/s w Węgrowie

2.1. Dane liczbowe i charakterystyka

Na terenie gminy Liw, wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku zamieszkiwało 7 527 osób. Spośród nich system pomocy społecznej w 2017 roku objął wsparciem 277 rodzin, w których żyło 691 osób.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej oraz klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy Liw, przyjęć należy, iż pomocą zostało objętych ponad 9,18 % z opisywanego terenu.

Wykres nr 1: Porównanie liczby beneficjentów pomocy społecznej i liczby mieszkańców gminy Liw

W 2017 roku dominującym powodem przyznawania świadczeń pomocy społecznej, podobnie jak w latach poprzednich, pozostawało ubóstwo. Z tej przyczyny wsparciem objęto 164 rodziny, w których żyło 390 osób. Kolejnymi, najczęściej występującymi w 2017 r. powodami udzielania świadczeń były: bezrobocie (93 rodziny), niepełnosprawność (86 rodzin) i długotrwała lub ciężka choroba (65 rodzin).

Tabela nr 2: Powody przyznawania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej klientów	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	25	146
w tym: wielodzietność	25	146
Bezrobocie	93	267
Niepełnosprawność	86	190
Długotrwała lub ciężka choroba	65	164
Bezradność w sprawach opiek-wych. i prowadzenia gosp. dom.	12	50
Ogółem:		
W tym: rodziny niepełne	6	16

rodziny wielodzietne	3	22
Przemoc w rodzinie	3	14
Alkoholizm	20	32
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	6	17
ubóstwo	164	390
Zdarzenie losowe	9	30

Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach ryzyka. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznawana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumują się.

Tabela nr 3: Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2015 roku

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania	314	215	553
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	19	19	75
świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	301	203	500
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem:	X	160	418

Patrząc na przedstawione powyżej dane zwraca uwagę niski udział liczby osób korzystających z form pomocy oferowanych w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Wynika to ze zmian ustawowych, w wyniku których większość zadań została przekazana gminie do realizacji jako zadania własne. Dane w zakresie świadczeń przyznawanych w ramach zadań zleconych przedstawione w powyższej tabeli dotyczą tylko osób objętych wsparciem w formie specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela nr 4: Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Typ rodziny		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem /wiersz 2+3+4+5+6+7/	1	277	691
o liczbie osób : 1	2	115	115
2	3	52	104
3	4	30	90
4	5	42	168
5	6	23	115
6 i więcej	7	15	99

Rodziny z dziećmi	8	111	457
o liczbie dzieci: 1	9	40	116
2	10	44	185
3	11	16	84
4	12	6	34
5	13	5	38
6	14	0	0
7 i więcej	15	0	0
Rodziny niepełne /wiersz 17+18+19+20/	16	19	63
o liczbie dzieci: 1	17	13	35
2	18	3	11
3	19	1	5
4	20	2	12
Rodziny emerytów i rencistów /wiersz 22+23+24+25/	21	69	138
o liczbie osób: 1	22	31	31
2	23	22	44
3	24	8	24
4 i więcej	25	8	39

Dane przedstawione w powyższych tabelach dotyczą świadczeniobiorców systemu pomocy społecznej, którzy nie są jedynymi odbiorcami wsparcia udzielanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2017 roku ogólną liczbę klientów Ośrodka stanowiły rodziny otrzymujące wsparcie w ramach:

1. ustawy o pomocy społecznej – 277 rodzin,
2. ustawy o świadczeniach rodzinnych - 506 rodzin,
3. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - 34 rodzin,
4. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – 13 rodzin,
5. ustawy o systemie oświaty -54 rodziny,
6. ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – 670 rodzin.

Przedstawione dane nie podlegają sumowaniu, bowiem w wielu przypadkach te same rodziny są objęte pomocą w ramach realizacji zadań należących do różnych systemów wsparcia. Największą grupę wśród świadczeniobiorców stanowią rodziny pobierające świadczenie wychowawcze - 670.

W 2017 r. na realizację zadań zleconych i własnych gminy wydano łącznie kwotę **10 536 899,29 zł**, w tym dotacja – **9 892 362,65 zł tj. 93,79% całego budżetu**, środki własne – **655 349,25 tj. 6,21 % całego budżetu Ośrodka**.

Tabela nr 5: Szczegółowe zestawienie wydatków GOPS w roku 2017

Lp.	Rodzaj wydatku	Środki własne w zł	Dotacja w zł	Wydatki łącznie w zł
1.	Razem zadania własne gminy (suma poz. 2-11)	655 109,45	529 066,86	1 184 176,31
2.	Zasiłki i pomoc w naturze	69 290,30	0,00	69 290,30
3.	Zasiłki okresowe	14 747,48	50 800,00	65 547,48
4.	Zasiłki stałe	10 788,56	274 200,00	284 988,56
5.	Domy pomocy społecznej	201 261,24	0,00	201 261,24

6.	Usługi opiekuńcze	83 583,44	0,00	83 583,44
7.	Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	23 658,85	70 000,00	93 658,85
8.	Utrzymanie Ośrodka	212 286,33	109 800,00	322 086,33
9.	Wydatki związane z zatrudnieniem Asystenta rodziny	32 343,78	5 766,86	38 110,64
10.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków stałych	7 149,47	18 500,00	25 649,47
11.	Razem zadania zlecone gminy (suma poz. 13-17)	239,80	9 363 295,79	9 363 535,59
12.	Świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne, rodzicielskie i alimentacyjne	0,00	3 003 630,74	3 003 630,74
13.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych i zasiłków dla opiekuna	239,80	12 677,00	12 916,80
14.	Składki na ubezpieczenia społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych i zasiłków dla opiekuna	0,00	111 829,66	111 829,66
15.	Wydatki związane z zatrudnieniem	0,00	85 034,53	83 034,53
16.	Pozostałe wydatki bieżące	0,00	6 062,25	6 062,25
17.	Świadczenie wychowawcze	0,00	5 992 491,90	5 992 491,90
18.	Wydatki związane z zatrudnieniem	0,00	75 366,25	75 366,25
19.	Pozostałe wydatki bieżące	0,00	9 020,66	9 020,66
20.	Karta Dużej Rodziny	0,00	206,80	206,80
21.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0,00	66 976,00	66 976,00

3. Opis realizacji zadań pomocy społecznej

Do podstawowych zadań pomocy społecznej należą: wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań mających na celu usamodzielnienie osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem. Osiąganiu wyznaczonych celów służy udzielanie pomocy:

- finansowej;
- rzeczowej;
- usługowej;
- poradnictwa;
- pracy socjalnej.

Świadczenia pieniężne przyznawane są z systemu pomocy społecznej pod warunkiem spełnienia jednocześnie dwóch kryteriów. Konieczne jest występowanie jednej z okoliczności wskazującej na trudną sytuację życiową tj. bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa, bezdomności i innych wskazanych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz spełnienie ustawowego kryterium dochodowego, które wynosi:

- na osobę samotnie gospodarującą - **634 zł**;
- na każdą osobę w rodzinie – **514 zł**.

Rodzaj, forma i rozmiar przyznawanego świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie wsparcia. Osoby (rodziny), których dochód przekracza powyższe kryterium dochodowe, a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, również mogą ubiegać się o pomoc finansową z pomocy społecznej, ale tylko w sytuacjach określonych ustawą o pomocy społecznej.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej, które dzieli się odpowiednio na własne i zlecone, pochodzą z:

- budżetu gminy;
- budżetu państwa;

3.1. Świadczenia pieniężne

W 2017 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował następujące świadczenia pieniężne:

3.1.1. zasiłek okresowy

Świadczenie przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej i adresowane jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 50% różnicy między kryterium dochodowym:

- osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;

- rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł. Okres, na jaki przyznane zostanie to świadczenie, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy. Wypłata zasiłku jest obligatoryjnym zadaniem własnym gminy, dotowanym z budżetu państwa.

W 2017 roku przyznano ww. świadczenia dla 40 rodzin na łączną kwotę 65 547,48 zł. Środki na realizację zadania w wysokości 50 800,00zł pochodziły z dotacji celowej.

3.1.2. zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym przyznawanym na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W 2017 r. z tej formy pomocy skorzystało 137 rodzin, a wysokość przyznanych świadczeń wyniosła **44 951,00 zł**. W tym:

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej, osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Wsparciem w powyższej formie objęto **10 rodzin**. Na powyższy cel wydatkowano kwotę **4 432,00 zł**.

Zgodnie z art. 40 ustawy o pomocy społecznej zasiłek celowy może być również przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W 2017 roku z tej formy pomocy skorzystało **9 rodzin**, wysokość świadczeń – **16 969,00 zł**.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 15 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawienie pogrzebu. W 2017 r. Ośrodek pokrył koszty pogrzebu dla **2 osób** o łącznej wysokości **7 370,00 zł**.

Poza tym **89 rodzin** zostało objętych pomocą w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup żywności lub posiłku, przyznawanego w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na co przeznaczono **42 000,00 zł**. Zasiłek ten jest przyznawany w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy możliwość przyznania pomocy w formie posiłku byłaby nieuzasadniona z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną.

3.1.3. zasiłek stały

Jest to świadczenie przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe i stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. W przypadku osoby samotnie gospodarującej ustalona została również maksymalna wysokość świadczenia w kwocie 634,00 zł. Wypłata zasiłków stałych należy również do katalogu obowiązkowych zadań własnych gminy. Na realizację zadania przekazywana jest dotacja celowa z budżetu państwa.

W 2017 roku zasilki stałe wypłacono dla 55 osób w łącznej kwocie 284 988,56 zł. Środki na realizację zadania w wysokości 274 200,00 zł pochodziły z dotacji celowej.

3.2. Świadczenia niepieniężne

3.2.1. praca socjalna

Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależnione od posiadanej przez osobę, rodzinę dochodu.

Praca socjalna jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Ponadto praca socjalna może być świadczona w oparciu o kontrakt socjalny, a więc umowę dwustronną zawieraną w formie pisemnej przez pracowników socjalnych z osobami korzystającymi z pomocy społecznej. Celem kontraktu jest ustalenie najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła, poprzez określenie zobowiązań i uprawnień stron. Zawarcie kontraktu socjalnego zmusza klienta do aktywnego uczestnictwa osoby w rozwiązywaniu i poprawie własnej trudnej sytuacji życiowej, a pracownikowi socjalnemu daje możliwość oceny efektów pracy, skuteczności kontraktu i korygowania określonych celów. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu lub niedotrzymania jego postanowień przez świadczeniobiorcę ustawa o pomocy społecznej przewiduje możliwość odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W 2017 roku praca socjalna prowadzona była przez pracowników socjalnych w 160 rodzinach.

3.2.2. poradnictwo specjalistyczne

Obejmuje w szczególności poradnictwo prawne (udzielanie informacji z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów), psychologiczne (realizowane przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii) oraz rodzinne (obejmuje problemy funkcjonowania rodzin, opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną). Poradnictwo jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Realizacją tego typu wsparcia zajmują się głównie pracownicy tutaj. Ośrodka przy współpracy m.in. z pedagogami szkolnymi, terapeutami oraz członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2017 roku prowadzona była działalność konsultacyjno - doradcza w zakresie:

- przekazywania informacji o istniejących możliwościach uzyskania pomocy lub wsparcia;
- wspierania rodzin w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- udzielania porad z zakresu prawa;

- poradnictwa i pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz uzależnionym.

Z tej formy wsparcia skorzystało 33 rodziny.

3.2.3. zapewnienie posiłku

Zadaniem pomocy społecznej o charakterze obligatoryjnym jest zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym. Realizacja zadania odbywała się głównie poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w szkołach. Pomoc w formie posiłku może być przyznana bezpłatnie, jeżeli dochód osoby nie przekracza 150% kryterium dochodowego, czyli podwyższonego w stosunku do ogólnych zapisów ustawy o pomocy społecznej. Pomoc w formie posiłku jest udzielana ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego w celu zapewnienia zdrowego żywienia.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę 93 658,85 zł. Środki w kwocie 70 000,00 zł pochodziły z dotacji celowej przyznanej w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Wkład własny gminy wyniósł 23 658,85 zł. **W ramach tej pomocy, oprócz zasiłków celowych na zakup żywności – 89 rodzin, dożywianiem objęto 123 dzieci i młodzież oraz 1 osobę dorosłą.**

3.2.4. usługi opiekuńcze

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze świadczone w środowisku. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze są zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym.

W 2017 roku pomocy w formie usług opiekuńczych udzielono 5 osobom. Koszt świadczenia usług wyniósł 83 583,44 zł. W ramach umowy – zlecenie zatrudniono 5 osób realizacji usług w miejscu zamieszkania danej osoby. Koszt 1 godziny wynosi 13,00 zł brutto. Zrealizowano łącznie 5432 godziny usług.

3.2.5. domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby w zakresie i formie wynikających z ich indywidualnych potrzeb. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Jednak umieszczenie w domu pomocy społecznej jest ostatnią formą pomocy stosowaną tylko w przypadku braku możliwości rozwiązywania problemów innymi dostępnymi sposobami. Opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą w kolejności:

- mieszkaniac domu w wysokości 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- małżonek, zstępni przed wstępnymi (jeżeli odpowiednio dochód osoby samotnie gospodarującej lub na osobę rodzinie jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego, z tym, że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie);
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez wyżej wymienione

osoby.

W roku 2017 w domach pomocy społecznej przebywało 9 mieszkańców gminy Liw. Łączny koszt poniesiony w 2017 r. wyniósł 201 261,24 zł.

Odpłatność za pobyt w domach pomocy wnoszona przez członków rodziny w 2017 r. wyniosła 5 100,00zł, co stanowi dochód gminy.

3.2.6. asystent rodziny

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminę dodatkowe zadania.

Zgodnie z ustawa do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 -) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

W związku z ogłoszonym konkursem w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2017 "Asystent rodziny" tutejszy ośrodek złożył wniosek, który został pozytywnie oceniony oraz zakwalifikowany do dofinansowania w formie dotacji celowej na pokrycie wydatków związanych z zatrudnieniem asystenta. Asystent rodziny zatrudniony w ramach umowy o pracę na 1 etat. W 2017 r. wsparciem asystenta rodziny objętych było 13 rodzin.

1.3 Pomoc materialna dla uczniów.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Liw z/s w Węgrowie realizował również w ramach zadań własnych gminy wypłatę stypendiów szkolnych.

W 2017 roku wydatkowano kwotę 66 642,56 zł, w tym z dotacji 48 719,80 zł.

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- 1) stypendium szkolne;
- 2) zasiłek szkolny.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Kryterium dochodowe kwalifikujące do otrzymania stypendium wynosi 514,00 zł na osobę w rodzinie. **W 2017r. stypendium szkolne otrzymało 89 uczniów, zasiłek szkolny 6 rodzin.**

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

3.3. Świadczenia z zakresu zadań zleconych gminie

W 2017 roku zadania zlecone gminie z zakresu pomocy społecznej dotyczyły realizacji jednego świadczenia, a mianowicie: specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze powinny być dostosowane do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi mogą obejmować:

- 1) uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza: uczenie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, w tym funkcjonowania społecznego, motywowanie do aktywności, prowadzenie treningów samoobsługi i umiejętności społecznych, wspieranie w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych (utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami w miejscu nauki i pracy, organizowanie i spędzanie czasu wolnego, korzystanie z usług różnych instytucji),
- 2) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym: poradnictwo specjalistyczne, wsparcie psychologiczne, ułatwienie dostępu do edukacji i kultury, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny podopiecznego, współpraca z jego rodziną,
- 3) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (uzyskanie świadczeń, wypełnianie dokumentów),
- 4) wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (szukanie informacji o pracy, pomoc w znalezieniu zatrudnienia lub alternatywnego zajęcia, wspieranie i asystowanie w kontaktach z pracodawcą, rozwiązywanie problemów psychicznych wynikających z pracy lub jej braku),
- 5) pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi (nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków, usamodzielnianie finansowe),
- 6) usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu (zgodnie z zaleceniami lekarskimi, współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego),
- 7) pomoc mieszkaniową (w uzyskaniu mieszkania, organizowaniu drobnych remontów, napraw, kształtowanie właściwych relacji z sąsiadami),
- 8) zapewnienie dzieciom i młodzieży z głębokim upośledzeniem dostępu do zajęć rewalidacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeżeli nie mają ich zapewnionych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (ale także usługi specjalistyczne dla pozostałych grup) są świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: m.in. psychologa, pedagoga, logopedy, pracownika socjalnego, terapeuty zajęciowego, asystenta osoby niepełnosprawnej lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć te usługi (§3 ust. 1 rozporządzenia).

Tabela nr: 6 Udzielone świadczenia z zakresu zadań zleconych gminie

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	19	2536	66 976,00	16	75

W celu właściwego realizowania specjalistycznych usług opiekuńczych **zatrudniono 17 wykwalifikowanych pedagogów, koszt jednej godziny usług wynosi 26,00 zł brutto.**

Odpłatność wnoszona przez rodziny objęte tą formą wsparcia, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, w 2017 r. wyniosła 5 935,05 zł, z czego 5% stanowi dochód gminy tj. 296,78 zł.

4. Realizacja zasiłków rodzinnych i dodatków, świadczeń opiekuńczych, rodzicielskich oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia rodzinne są przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Liw z/s w Węgrowie realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. System świadczeń rodzinnych jest wsparciem dla rodzin gorzej usytuowanych w wychowaniu dziecka (dzieci) oraz w sytuacji, kiedy w rodzinie znajduje się osoba niepełnosprawna wymagająca opieki i pomocy.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka,
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - c) samotnego wychowania dziecka,
 - d) wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - f) rozpoczęcia roku szkolnego,
 - g) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania;
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna;
3. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
4. świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie uczącej się,

jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje ww. osobom do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia lub
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Ze świadczeń rodzinnych korzystało 506 rodzin, w tym wypłacono 62 jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Do świadczeń wypłacanych w ramach systemu świadczeń rodzinnych należy również świadczenie pielęgnacyjne. Od 1 stycznia 2010 roku prawo do tego świadczenia ustalane jest niezależnie od dochodów rodziny i na czas nieokreślony, a jeżeli orzeczenie o niepełnosprawności albo znacznym stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony - do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia. Świadczenie pielęgnacyjne w 2017 roku było wypłacane w wysokości 1 406,00 zł. miesięcznie. **Świadczenia pielęgnacyjne otrzymało 40 rodzin.**

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności albo osobą niepełnosprawną łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Kryterium dochodowe wynosi 764,00 zł netto. Wysokość świadczenia to 520,00 zł miesięcznie. **Specjalny zasiłek opiekuńczy otrzymało 7 rodzin.**

Zasiłek dla opiekunów przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw z dniem 1 lipca 2013 r. Prawo do tego świadczenia nie jest uzależnione od kryterium dochodowego. W 2017 r. **2 osoby** otrzymało **zasiłek dla opiekuna**. Miesięczna kwota zasiłku wynosi 520,00 zł.

W celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji przyznawany jest zasiłek pielęgnacyjny. Jego wysokość wynosi 153,00 zł. **Zasiłek pielęgnacyjny otrzymało 224 osoby.**

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są więc między innymi bezrobotni (niezależnie od rejestracji lub nie w urzędzie pracy), studenci, rolnicy, a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierają zasiłku macierzyńskiego mogą ubiegać się o świadczenie rodzicielskie. Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres wydłużony jest nawet do 71 tygodni. **Świadczenia rodzicielskie otrzymało 38 rodzin.**

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Podstawę normatywną realizacji zadania stanowi ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla

osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu lub na drodze ugody zatwierdzonej przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela. Ponad to prowadzone są postępowania wobec dłużników alimentacyjnych zmierzające do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Z funduszu alimentacyjnego korzystało 34 rodziny, w tym 64 osoby uprawnione. Prowadziliśmy postępowanie wobec 25 dłużników alimentacyjnych.

W 2017 r udało nam się ściągnąć zadłużenie od dłużników alimentacyjnych w wysokości 91 405,61 zł, z tego 22 558,62 zł stanowi dochód gminy.

5. Realizacja świadczenia wychowawczego (500+).

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze przysługuje:

- 1) matce,
- 2) ojcu,
- 3) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 4) opiekunowi prawnemu dziecka.

W przypadku ubiegania się o świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dziecko nie jest brany pod uwagę dochód rodziny.

Świadczenie wychowawcze przysługuje również na pierwsze dziecko (najstarsze dziecko w rodzinie do ukończenia przez nie 18-go roku życia) lub jedyne dziecko w rodzinie w przypadku rodzin, w których dochód na osobę nie przekroczy 800,00 zł lub 1 200,00 zł w przypadku, gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne lub dziecko powyżej 16-go roku życia legitymujące się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym orzeczeniem o niepełnosprawności.

Świadczenie wychowawcze wynosi 500,00 zł miesięcznie na dziecko do dnia ukończenia 18-go roku życia.

W 2017 roku w gminie Liw w okresie od kwietnia do grudnia na wypłatę świadczenia wychowawczego wydatkowano 5 992 491,90 zł. **Świadczenie wychowawcze otrzymało 670 rodzin, w tym 1110 osób uprawnionych.** Na dzień 31 grudnia 2017 r. w gminie zameldowanych było 1497 osób do 18 roku życia, a więc można przyjąć, że 74,14% osób do 18 roku życia skorzystało ze wsparcia w postaci świadczenia wychowawczego.

5. Karta Dużej Rodziny.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje niezależnie od dochodu rodzinom z przynajmniej trójką dzieci:

- w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie jedzenia i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty rachunków za usług telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach.

Posiadacze Karty mogą korzystać z oferty partnerów Karty Dużej Rodziny z całej Polski.

W 2017 r. nasz Ośrodek wydał 89 Kart Dużej Rodziny dla 19 rodzin z terenu naszej gminy. Koszty wyniosły 206,80 zł.

6. Pozostała działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

6.1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw DZ.U. 125 poz.842 (art. 6 ust.2, art. 9a) Rada Gminy w Liwie w dniu 14 października 2010 r. podjęła uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania, a 30 grudnia 2010 roku uchwaliła Pogram Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015.

W dniu 27 grudnia 2010 roku zarządzeniem Wójta Gminy Liw został powołany zespół interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2017 r. na rzecz przeciwdziałania przemocy powołano 33 grupy robocze, w skład których wchodzi zawsze pracownik socjalny, dzielnicowy z danego rejonu i specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie..

Do przewodniczącego zespołu w 2017 r. wpłynęło 40 formularzy „Niebieskie Karty - część A”.

6.2. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 (FEAD)

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym, który realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014 r., str. 1), zwanego dalej rozp. FEAD.

Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafiać będzie do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana będzie w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które będą przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.

PO PŻ znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej (w szczególności: osób bezdomnych, osób niepełnosprawnych, osób bezrobotnych, osób obcego pochodzenia, osób z grupy migrantów, osób z grupy mniejszości narodowych, osób w rodzinach z dziećmi) i których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej:

- 1 . Dla osoby samotnie gospodarującej – 1268 zł,
- 2 . Dla osoby w rodzinie – 1028 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Liw z/s w Węgrowie podpisał Porozumienie z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Siedlcach. Współpraca z PKPS ma na celu uzupełnienie i poszerzenie katalogu form pomocy kierowanych do najuboższych mieszkańców gminy Liw.

W 2017 r. z pomocy skorzystało 400 osób z terenu gminy Liw tj. 151 rodzin. Produkty, które wydawano potrzebującym to: makaron jajeczny, herbatniki, koncentrat pomidorowy, filet z makreli w oleju, szynka drobiowa, olej rzepakowy, ser podpuszczkowy dojrzewający, mleko, fasola biała, gulasz wieprzowy z warzywami, cukier biały, jabłka, groszek z marchewką, ryż biały, pasztet wieprzowy, szynka wieprzowa mielona, buraczki wiórki, kasza gryczana.

Koszt wydanych produktów to 88 214,41 zł.

7. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. mają prawo, oprócz ubezpieczonych, inne osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o ile spełniają kryterium dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W tym przypadku potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. **W 2017 roku wydano 18 decyzji.**

8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami i podmiotami

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Liw z/s w Węgrowie w toku codziennych działań podejmują współpracę z następującymi organizacjami pozarządowymi, instytucjami i podmiotami: Powiatowy Urząd Pracy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Sąd Rejonowy w Węgrowie itp. Współpraca polega m.in. na wymianie opinii, informacji, doświadczeń między poszczególnymi pracownikami celem wypracowania wspólnych działań na rzecz osób wymagających danego wsparcia.

Pracownicy socjalni systematycznie monitorują środowiska dotknięte problemem uzależnienia oraz doświadczające przemocy, udzielają im wsparcia finansowego, porad, pomagają w sporządzaniu pism procesowych. Osoby wymagające specjalistycznego wsparcia są kierowane do innych instytucji i organizacji pomocowych.